

ISHODI I TEME ZA SVE RAZINE NATJECANJA 4. SKUPINA – 2. RAZRED GIMNAZIJA

Za školsko natjecanje u 4. kategoriji: Srednji i rani novi vijek zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te sljedeće odabrane odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Ranosrednjovjekovna Hrvatska na razmeđu franačkog i bizantskog svijeta. Politički i državni razvoj franačke države i Bizantskog Carstva i širenje njihova utjecaja na prostor hrvatskih zemalja.	Domena D. Politika	POV SŠ D.2.1. Učenik analizira državno-politički razvoj u srednjem i ranom novom vijeku u svijetu, Europi i u hrvatskim zemljama.	Učenik u ispitu znanja: - <i>zaključuje</i> o franačkom i bizantskom utjecaju na politički razvoj ranosrednjovjekovne Hrvatske - <i>objašnjava</i> oblikovanje i razvoj zapadnoeuropskih, srednjoeuropskih monarhija i Hrvatske u ranom srednjem te položaj hrvatskih zemalja u regionalnome i europskome kontekstu;
Društveni odnosi u ranosrednjovjekovnoj Europi i Hrvatskoj od doseljenja do početka 12. st. Staleško društvo srednjovjekovne i ranonovovjekovne Europe i primjeri uloge hrvatskih velikaških rodova u društvenome razvoju srednjovjekovne i ranonovovjekovne Hrvatske	Domena A. Društvo	POV SŠ A.2.1. Učenik analizira društvene promjene i odnose između društvenih skupina u srednjem i ranom novom vijeku.	- <i>određuje</i> uzroke seoba i nastanak ranosrednjovjekovnih društvenih obilježja u zapadnoj Europi i na hrvatskome povijesnom prostoru; - <i>objašnjava</i> elemente staleškog društva i utjecaj velikaških rodova na društveni razvoj srednjovjekovnih i ranonovovjekovnih država s posebnim naglaskom na društveni razvoj hrvatskih zemalja;

Za županijsko natjecanje u 4. kategoriji Srednji i Rani novi vijek zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO- OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Hrvatska u sklopu srednjovjekovnoga Ugarsko-Hrvatskog Kraljevstva. Srednjovjekovna Bosna. Srednjovjekovne europske monarhije – odabrani primjeri	Domena D. Politika	POV SŠ D.2.1. Učenik analizira državno-politički razvoj u srednjem vijeku u svijetu, Europi i u hrvatskim zemljama.	Učenik u ispit u znanja: - objašnjava oblikovanje i razvoj zapadnoeuropskih i srednjoeuropskih monarhija u srednjem vijeku te položaj hrvatskih zemalja u regionalnome i europskome kontekstu (<u>od ulaska u personalnu uniju s Ugarskom do osmanskih osvajanja u Hrvatskoj</u>)
Gospodarski učinci velikih geografskih otkrića i susreta s izvaneuropskim civilizacijama.	B. Ekonomija	POV SŠ B.2.1. Učenik analizira gospodarsku dinamiku srednjega i ranoga novog vijeka.	- istražuje temeljne osobine gospodarskoga razvoja zapadne Europe i hrvatskih zemalja u srednjem i u ranom novom vijeku; - izdvaja gospodarske posljedice približavanja Europe izvaneuropskim civilizacijama i međusobnu ekonomsku razmjenu
Islam i arapski svijet na Sredozemlju – sučeljavanje i razmjena ideja Istoka i Zapada. Znanstvena i tehnološka dostignuća srednjega i ranoga novog vijeka u Europi i Hrvatskoj	Domena C. Znanost i tehnologija	POV SŠ C.2.1. Učenik analizira utjecaje razvoja znanosti i tehnologije na društveni i gospodarski razvoj tijekom srednjega i ranoga novog vijeka.	- objašnjava napredak znanosti i tehnologije u srednjovjekovnome islamskom svijetu te njegov utjecaj i veze s Europom - povezuje razvoj znanosti i tehnologije u srednjem i ranom novom vijeku s gospodarskom, kulturnom i društvenom dinamikom u Hrvatskoj, Europi i svijetu;

Za državno natjecanje u 4. kategoriji: Srednji i Rani novi vijek zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odabrane odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO- OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO– OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
<p>Umjetnost i kultura srednjega vijeka na tlu Hrvatske i u Europi.</p> <p>Počeci novih gledanja na život i svijet: humanizam i renesansa, reformacija i katolička obnova.</p> <p>Odrazi u umjetnosti.</p>	<p>Domena E.</p> <p>Filozofsko-religijsko-kulturno područje</p>	<p>POV SŠ E.2.1.</p> <p>Učenik uspoređuje različite ideje, umjetničke stilove i dostignuća srednjega i ranoga novog vijeka.</p> <p>POV SŠ E.2.2.</p> <p>Učenik analizira sukobe i prožimanja religija u društvima i kulturama srednjega i ranoga novog vijeka.</p>	<p>Učenik u ispitu znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilustrira na primjerima obilježja srednjovjekovnih i ranonovovjekovnih umjetničkih stilova predromanike, romanike, gotike, renesanse i baroka na europskim i hrvatskim primjerima - analizira obilježja humanizma i renesanse kao pokretača novih gledanja na život i svijet - utvrđuje uzroke i posljedice protestantske reforme i katoličke obnove u Europi i Hrvatskoj.
<p>Hrvatske zemlje na granici Habsburške Monarhije, Osmanskog Carstva i Mletačke Republike.</p> <p>Uspon apsolutizma na europskome Zapadu.</p>	<p>Domena D.</p> <p>Politika</p>	<p>POV SŠ D.2.1.</p> <p>Učenik analizira državno-politički razvoj u srednjem i ranom novom vijeku u svijetu, Europi i u hrvatskim zemljama.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava osmanska širenja u Europi i na hrvatska područja te zaključuje o osmanskome utjecaju na razvoj hrvatskih zemalja. - objašnjava oblikovanje i razvoj europskih i srednjoeuropskih monarhija u srednjem i ranom novom vijeku te položaj hrvatskih zemalja u regionalnome i europskome kontekstu.

Dodatna literatura za državno natjecanje:

Marija Mogorović Crljenko, Nepoznati svijet istarskih žena, Srednja Europa, Zagreb, 2006., str. 7.- 98.